

CYDBWYLLGOR GWE

27/11/2024

Presenoldeb:

Cynghorwyr: Julie Fallon – Cadeirydd (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Dafydd Roberts (Cyngor Sir Ynys Môn), Diane King (Cyngor Sir Ddinbych), Mared Eastwood (Cyngor Sir y Fflint) a Phil Wynn (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam)

Aelodau cyfetholedig heb Bleidlais: Manon Williams Cynrychiolydd Ysgolion Cynradd

Swyddogion Heb Bleidlais: Marc Berw Hughes (Cyngor Sir Ynys Môn) Claire Homard (Cyngor Sir y Fflint) a Gwern ap Rhisiart (Cyngor Gwynedd)

Swyddogion GwE: Rhys Williams (Pennaeth Gwasanaeth GwE – Dysgu Proffesiynol), Euros Davies (Pennaeth Gwasanaeth GwE – Gwella Ysgolion) a Bethan Roberts (Rheolwr Rheoli Perfformiad GwE)

Swyddogion yr Awdurdod Lletyol:

Ffion Madog Evans (Swyddog Cyllid Statudol - Gwynedd), Hywyn Lewis Jones (Cyfrifydd Addysg ac Economi - Gwynedd) Sion Huws (Rheolwr Priodoldeb ac Etholiadau - Gwynedd) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Eraill a wahoddwyd:

Siwan Glyn ac Osian Roberts (Archwilio Cymru)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Paul Smith (Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

3. MATERION BRYD

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Derbyniodd y Cadeirydd gofnodion cyfarfodydd blaenorol o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 2il Hydref 2024

5. CYFRIFON TERFYNOL Y CYDBWYLLGOR AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2024 AC ARCHWILIAD PERTHNASOL

Cyflwynwyd adroddiad Pennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd yn gofyn i'r cydbwyllgor ystyried a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon 2023/24 (ôl-archwiliad), adroddiad 'ISA260' Archwilio Cymru a'r Llythyr Cynrychiolaeth cyn awdurdodi'r Cadeirydd a'r Pennaeth Cyllid i ardystio'r llythyr yn electroneg.

Arweiniodd y Pennaeth Cyllid Cynorthwyol - Cyfrifeg a Phensiynau (Cyngor Gwynedd), yr Aelodau drwy'r datganiad gan eu hatgoffa bod cyfrifon amodol wedi eu cyflwyno i'r Cydbwyllgor ym mis Hydref 2024 ble amlygwyd y prif faterion a'r nodiadau perthnasol. Adroddwyd na fu unrhyw newid i brif ddatganiadau ariannol yr adroddiad hwnnw (y Fantolen, Datganiad Incwm a Gwariant, Datganiad Llif Arian na'r Datganiad o'r Symudiadau mewn Reserfau), ond bod ambell addasiad i'r nodiadau sydd yn cefnogi'r Datganiad;

- Nodyn 17b 'Taliadau i Swyddogion – dim newid wedi bod yn y nifer sydd yn ymddangos yn y tabl ar gyfer 2023/24 (43 o swyddogion), ond yn hytrach bod newid i'r bandiau cyflog roedd tri swyddog yn ymddangos ynddo. Nodwyd nad oedd chwyddiant cyflogau Soulbry 2022/23 wedi ei gadarnhau tan 2023/24 ac felly yn cymhlethu'r sefyllfa. Y nodyn bellach yn adlewyrchu y darlun am gyflogau y flwyddyn ariannol 2023/24 yn unig.
- Nodyn 20 Partïon Cysylltiedig / Aelodau - bu modd tynnu'r datgeliad gan nad oedd yn ofynnol ei gynnwys i gydymffurfio efo gofynion CIPFA.

Yn ychwanegol i hyn roedd nifer fach o fân ddiwygiadau naratif.

Gofynnwyd i'r Cydbwyllgor i ystyried a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon a'r ISA260 gan Archwilio Cymru ar gyfer cyfrifon 2023/24.

Ar ran Archwilio Cymru, nododd Osian Roberts bod Archwilio Cymru yn bwriadu cyhoeddi barn di-amod ar gyfrifon 2023/24 gan ategu bod y cyfrifon yn rhoi darlun gwir a theg o'r sefyllfa, yn cydymffurfio ag arferion priodol ac mai gweithio i lefel o 'berthnasedd' roedd Archwilio Cymru. Adroddwyd bod y lefel o berthnasedd yn cael ei bennu i geisio adnabod a chywiro camddatganiadau allai beri fel arall i'r sawl sydd yn defnyddio'r cyfrifon gael eu camarwain. Pennwyd y lefel perthnasedd o £356,000 ar gyfer archwiliad 2023/24 ac adroddwyd ar gamddatganiadau trothwy uwchlaw £17,000, (a gyfrifir fel 5% o berthnasedd). Ateggodd bod y camau gweithdrefn bellach wedi eu cwblhau ac nad oedd materion ychwanegol i adrodd arnynt.

Yng nghyd-destun cydymffurfio moesegol, nodwyd bod Archwilio Cymru wedi parhau yn annibynnol a diolchwyd i Dîm Cyllid Cyngor Gwynedd am eu cefnogaeth.

Croesawyd yr adroddiad a diolchwyd i bawb am eu gwaith.

Cynigwyd ac eiliwyd derbyn yr adroddiad.

PENDERFYNWYD:

- **Derbyn a nodi adroddiad ISA260 gan Archwilydd Cyffredinol Cymru**
- **Cymeradwyo Datganiad Cyfrifon 2023/24**
- **Awdurdodi'r Cadeirydd a Phennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd (fel Swyddog Cyllid Statudol GwE) i lofnodi'r llythyr cynrychiolaeth**

6. CYLLIDEB GwE 2024/25 – ADOLYGIAD HYD AT DDIWEDD HYDREF 2024

Cyflwynwyd adroddiad Pennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd yn diweddarau aelodau ar yr adolygiad ariannol diweddaraf o gyllideb referniw GwE am y flwyddyn gyllidol 2024/25 a'r rhagolygon tuag at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Eglurodd Pennaeth Cyllid Cynorthwyol - Cyfrifeg a Phensiynau (Cyngor Gwynedd), bod yr adroddiad yn canolbwyntio ar yr amrywiannau ariannol sylweddol ynghyd â gwybodaeth ariannol gyflawn a bod yr adolygiad wedi ei gynnal yn seiliedig ar wybodaeth diwedd Hydref 2024.

Cyfeiriwyd at dalfyriad o'r sefyllfa derfynol gyda'r rhagolygon yn awgrymu y bydd tanwariant o £78 mil erbyn diwedd y flwyddyn ariannol. Tynnwyd sylw at y prif faterion;

- Gweithwyr – tanwariant o £18 mil. Cyllideb GwE ar gyfer y flwyddyn gyfredol wedi ei sefydlu yn seiliedig ar nifer staff yn Chwefror 2024. Yr arbediad wedi ei wireddu wedi i rai o aelodau staff GwE adael eu swyddi ynghyd â derbyniad grant sydd wedi ei ddefnyddio i gyllido swyddi. Ategwyd bod y ffigyrau hefyd wedi ymgorffori penderfyniad y Cydbwyllgor ar 1af Awst, gan gynnwys ailstrwythuro'r Uwch Dîm Reoli.
- Rhent - gorwariant o bron i £10 mil. Hyn yn unol â'r tueddiad hanesyddol, a rhagwelir y bydd GwE yn gorwario ar y pennawd yma eto eleni a hynny yn bennaf o ganlyniad i GwE yn rhentu gofod mwy o faint yn swyddfa Caernarfon.
- Cludiant - y darlun yn parhau i fod yn gyson gydag adolygiadau blaenorol gyda thanwariant o £50 mil ar y pennawd yma gan fod costau teithio wedi lleihau o ganlyniad i ffyrdd newydd o weithio dros y blynyddoedd diwethaf.
- Cyflenwadau a Gwasanaethau - Rhagwelir tanwariant o bron i £20 mil ar y pennawd yma.

O ran sefyllfa cronfa wrth gefn, nodwyd mai swm y gronfa agoriadol oedd £221 o filoedd, ac yn dilyn ychwanegu'r tanwariant a ragwelir, bydd cyfanswm y gronfa yn tyfu i £300 o filoedd.

Diolchwyd am yr adroddiad a diolchwyd i'r staff am gwblhau'r gwaith o fewn cyfnod anodd.

Cynigiwyd ac eiliwyd cymeradwyo'r adroddiad.

PENDERFYNWYD:

Derbyn a chymeradwyo'r adroddiad.

7. ADRODDIAD CYNNYDD HANNER BLWYDDYN AR YR ELFEN 'DIWYGIO' O'R GRANT ADDYSG AWDURDODAU LLEOL (GAALI)

Cyflwynwyd adroddiad gan Pennaeth Gwasanaeth GwE - Dysgu Proffesiynol. Eglurwyd penderfyniad Llywodraeth Cymru i gyfuno prif grantiau addysg o dan un pennawd sef y Grant Addysg Awdurdodau Lleol (GAALI) o 2024-25 ymlaen. Bydd y grant yn cael ei dalu yn uniongyrchol i'r Awdurdodau Lleol / Ysgolion gyda gofynion, risgiau telerau ac amodau'r grant bellach yn gyfrifoldeb yr Awdurdod Lleol unigol.

Eglurwyd, er mwyn sicrhau parhad y gefnogaeth i ysgolion tra bod adolygiad haen ganol y system addysg yng Nghymru yn mynd yn ei flaen, nododd Llywodraeth Cymru'r disgwyliad bod unrhyw drefniadau gweithio rhanbarthol presennol yn parhau yn ystod y cyfnod yma a'u bod yn cael eu hwyluso drwy'r cyllid grant penodol i gefnogi'r cwricwlwm a dysgu proffesiynol mewn ysgolion. Ategwyd bod yr elfennau 'Cwricwlwm i Gymru' a 'Dysgu Proffesiynol ac Arweinyddiaeth' wedi ei drosglwyddo o'r GAALI 'Diwygio' yn llawn i GwE gan holl Awdurdodau Lleol y rhanbarth er mwyn cynnig darpariaeth i gefnogi'r agweddau yma ac sydd yn bodloni telerau ac amodau'r grant.

Yn unol â chynlluniau busnes GwE a'r Awdurdodau Lleol ar gyfer 2024-25, bydd GwE yn adrodd i'r Cydbwyllgor ar yr elfen Diwygio - 'Cwricwlwm i Gymru' a 'Dysgu Proffesiynol ac Arweinyddiaeth'. Yn ogystal, ac yn unol â gofynion monitro'r GAALI, bydd GwE yn darparu adroddiadau ddwywaith y flwyddyn ar yr elfennau yma, fel bod modd i'r Awdurdodau Lleol gyflwyno adroddiadau monitro yn erbyn y dibenion a'r amcanion a osodwyd, i Lywodraeth Cymru.

Cyfeiriwyd at yr adroddiad cynnydd am y cyfnod 01/04/2024 – 30/09/2024 oedd wedi ei gynnwys gyda'r adroddiad, gan nodi nad oedd cwtogiad i'r ddarpariaeth ac nad oedd risgiau i'r gefnogaeth ar hyn o bryd. Tynnwyd sylw hefyd at lefel uchel o staff oedd wedi mynychu'r sesiynau hyfforddi er cyfyngiadau i'r gwasanaeth.

Diolchwyd am yr adroddiad.

Nododd y Cadeirydd bod y data yn rhyfeddol o ystyried yr holl newidiadau sydd yn digwydd yn GwE a diolchwyd i'r staff, er gwaethaf y sefyllfa, am sicrhau parhad i'r gwasanaeth a'r gefnogaeth i ysgolion. Ategodd ei bod yn ddiolchgar iawn o'u hymrwymiad i'r gwaith.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â'r data rhanbarthol ac a yw ar gael fesul Awdurdod Lleol, cadarnhawyd bod y wybodaeth yn cael ei rannu gydag Awdurdodau Lleol unigol y Rhanbarth.

Cynigiwyd ac eiliwyd cymeradwyo'r adroddiad.

PENDERFYNWYD:

Derbyn a chymeradwyo'r adroddiad cynnydd.

Dechreuodd y cyfarfod am 10:00 a daeth i ben am 10:25

CADEIRYDD